

Stríðsmaður lagt árarnar inn

Til minnis um
Arna á Rógvi

Í dag verður Arni á Rógvi í Vestmanna borin til hvíldar. Í vikuni legði hesin stríðsmaðurin í føroysku arbeiðararørsluni árarnar inn.

Fjørðurin var rógvin. Ikki altíð í silvitni. Nei, onkunti breyt í bæði bórð.

Ivist ikki í, at Arni á Rógvi kundi lita aftur á eitt minnis- og hendingaríkt liv, tí hann var virkin á so mongum økjum.

Føroya fólk kenna hann sum mannin, sum var stjórnarlimur í Føroya Arbeiðarafelag í 42 ár. Frá 1944. Eitt skifti var hann formaður — frá 1956 til 58 — og í mong ár var hann næstformaður í meginfelagnum hjá føroysku arbeiðarafelgunum.

Eisini minnist Føroya fólk Arna sum kapp-róðrarmannin. Í mong ár var hann róðursmaður á Vestmenninginum, og mangan sigurin bar hann saman við bátsmanningini heim til Vestmannar.

Sigrar í róðri og sigrar í fakliga stríðnum at skapa føroysku arbeiðarafélögdini lónarligar og sosialar ábøtur og rættindi.

Føroyski lónarbeiðarin hevur tí nógv at takka hesum fróða, vælmeindandi og vituga vestmenninginum.

Hugsjið tykkum, í 45 ár í fakligum arbeiði. Allar samráðingarnar og allar ferðirnar til Havnar til fundir. Undir umstøðum, sum ikki kunnu sammetast við umstøðurnar í dag.

Nei, mangan baldrutan túrin hevði hann við Ólavi av Vestmanna til Kvívíkar. Síðani í bili til Kollafjarðar og við mjólkarbátinum til Havnar. Og onkra ferðina gekk hann í kavaróki úr Kollafirði til Vestmannar.

Í mong ár fingur teir minni í fundarpeningini enn daglønin sum vrakari var í Vestmanna!

Arni á Rógvi hevði longu fakligar royndir, tá hann varð valdur í stjórnina í FA í 1944. Og orsøkin til at hann varð valdur í stjórnina, var helst hon, at vestmenningar stóðu saman við havnarmonnum, sum høvdu noktað at lossa ein koidampara, tí teir vildu trýsta arbeiðs-

keypararnar at hækka viðbótina upp í eitt oyra. Báturin varð heldur ikki lossaður í Vestmanna, og stutt eftir varð Arni valdur í stjórnina í FA.

Hann hevði tí drúgvir royndir at byggja á og hesar gav hann teimum yngri, sum tóku við í FA fyrst í áttatiárunum. Hann var ikki ein av teimum, sum bara helt uppá sitt, ella tað gamla.

Nei, hann livdi í nútíðini, og dugdi einastandandi væl at seta seg inn í tær avbjóðingar, sum okkara fjøltáttað samfelag setir.

Hansara lutur lá til dómis ikki eftir í merkjamálinum, tá tað av sonnum leikaði á og mong lótu seg tæla av dómadagsprædikum og hóttaðum arbeiðskeyparanna.

Hann ivaðist onga løtu í, at tað kundi ikki vera rætt at seta eina skráseting av flakafólki í verk, uttan at málið fyrst varð lagt fyrri fólk og feløg.

Soleiðis minnist Føroya fólk Arna á Rógvi. Í heimbygdini Vestmanna hevði hann eisin álitisstørv. Í nevndini í arbeiðarafelagnum frá 1939 til í áttatiárunum — nærum fimti ár. Og longjaldsstovuna fekk hann seta á stovn í 1957 og hevði hana um hendt til fyrst í áttatiárunum.

Hann var sóknarstýrislimur í nógv ár og var eisini formaður. Harumframt hevði hann onnur álitisstørv.

Ikki spardi hann seg. Hann var álitismaður og hann var hugsjónarmaður.

Men at átaka sær slík álitisstørv er ikki altíð ein dansur á rósum. Eisini hann merkti kaldliga lotið og tær ódamligu síðurnar av mannalyndinum. Ikki sakaði tað hann so nógv. Men tað harmaði hann, tá hansara nærmastu eisini fingur tað at kenna.

Hann hevði eisini onnur — meira jafrbundin — áhugamál. Góður var hann við kariatúrini og seyðurin hevði hansara stóra áhuga. Ikki sjáldan hevði hann ampa av seyðinum, tá tað dró út at sleppa heimaftur frá samráðingum ella fundum í Havnini.

Og sum so mangur vestmenningur, var hann eisini »skorðamaður« í mong ár.

Grindaformaður var hann eisini til fyrri fáum árum síðani.

Av sonnum ein álitismaður. Ein merkismaður av teimum fáum. Tað var ein fragd at koma á tal við hann ella hava okkurt við hann at gera. Vinsælur og fyrikomandi. Spelkin sum ein unglingi til fyrri fáum árum síðani, tá hann fekk eitt nos.

Tá Arni á Rógvi legði frá sær sum stjórnarlimur í FA í 1987, 80 ára gamal, varð hann gjørdur heiðurslimur í felagnum.

Fríðhalgað veri minnið um Arna.

johann

Nýggj oljumið skunda undir
marknaðarsamráðingarnar
millum Føroyar og Bretland

Fundur verður í Keypmannahavn týsdagin

Orð: Jan Müller

Týsdagin 9. april verður fundur í Keypmannahavn um marknaðarósemjuna millum Føroyar og Bretland. Hetta er framhald av fundinum, sum vórðu hildnir í Keypmannahavn og í London í fjør.

Samráðingarnar um markið millum Føroyar og Bretland og hvør eigur ognarrættin til landgrunnin hava annars ligið stillar í fimm ár — til bretska myndugleikarnir í fjør bóðu um at fáa tær uppafurtíknar.

Arni Olafson, serkønur í føroyskum málum, danska uttanríkisráðnum, hevur luttið í øllum hesum samráðingum og skal hann vera við nú týsdagin. Harafturat luttaka Halgir W. Poulsen og Dánjal Nolsøe.

Spurður um bretska ynskið at fáa gongd á aftur hesar samráðingar hevur nakað at gera við søgurnar um, at olja er funnin millum Bretland og Føroyar, sigur Arni Olafson, at tað hevur ein sjálvandi loyvi at gita.

— Vit vita, at bretar, tá teir í seinastuni hava givið nýggj loyvi at bora eftir olju, hava otað seg nærri og nærri upp at føroyska markinum, og tað roki eg eisini við er ein orsøkin til, at teir hava verið áhuga fyrri at taka uppafur marknaðarsamráðingarnar.

Arni Olafson sigur viðari, at bretari í sambandi við hesi boriloyvi hava beinleiðis umsitingarligan torv á at vera heilt greiðir yvir, hvør markið gongur.

— Heldur tá tað er bretska oljuádnarurin, sum hevur skundað undir ynskið at fáa gongd á hesar samráðingar?

— Soleiðis haldi eg væl ein kann skilja tað, nú vit frætta, at olja skal vera funnin úti á víðum havi. Hesar samráðingar hava so ligið stillar í fimm ár og eru eftir bretska ynski uppafurtíknar.

— Merki hetta ynski teirra, at teir hava funnið olju á økjum, har teir als ikki høvdu roknað við at finna olju?

— Nú veit eg ikki, hvussu víða teir hava

funnið olju, men tá ein sær, hvørji nýggj øki teir hava boðið út, so kann ein og hvør, sum dugir at lesa sjúkort, siggja, at teir nærkast sjálvari miðlini millum Hetland og Føroyar, og tí hava teir ein objektivan torv á at vera heilt visir í, hvør miðlinjan skal ganga.

Ósemjan

Hóast lítið hevur verið tosað og skrivað um marknaðarósemjuna millum Føroyar/Danmark og Bretland, so er hetta málið rættiligt »sprengistoff« — serliga nú olja verður funnin í økjum, sum enn eingin við vissu veit, hvør eigur ognarrættin til.

Ósemjan millum londini snýr seg um fleiri ymsk óki. Høvuðsspurninguri er um sjálfan landgrunnin ella kontinentalsokkulin. Nær og hvør er hann natúrlig leingjan av meginlandinum! Her hava bæði londini boðað frá, at tey kanna sær landgrunnin, og tær fráboðanirnar umskarast summa staðni.

Tað er ein litil ósemja um miðlinjuna millum Føroyar og Hetland. Her er serliga eitt óki millum Munkagrundin og Skotland, sum báðir partar gera krav uppá — eitt óki, sum føroyskir fiskimenn væl kenna.

Eitt sindur størri er ósemjan um ókið millum Føroyar og norðasta partin av Skotlandi. Og so er tað ósemjan um ókið uttanfyri 200 fjórðingar vestan fyri Rockall. Hetta er tað størsta ókið, ósemja er um.

Føroyingar siga, at tað er føroyskt, bretar at tað er bretskt, írar at tað er írskt og eisini íslendingar gera krav uppá tað.

Herfyri samdust so bretar og írar, hvussu teir skulu býta landgrunnin, og tað, sum teir hava býtt sínámillum, er eisini tað ókið, sum bæði føroyingar og íslendingar gera krav uppá.

— Bretar og írar hava nevniliga býtt ókið sínámillum sum um at tað ikki vóru onnur krav, men tað eru onnur krav, og tað hava teir eisini fingið at vita, sigur Arni Olafson.

— Spurningurin er nú,

hvussu ein tulkar heimildirnar í havrættinum í sambandi við at kunna kanna sær landgrunnin sum eina natúrliga leinging av sinum egna landi.

Bretar og írar meta Rockall-Hatton-platoið vera eina leinging av Bretlandi ávíkavist Írlandi.

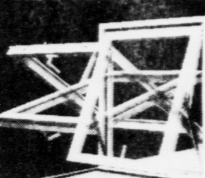
— Vit og íslendingar halda tað vera eina leinging av Føroyum og Íslandi, sigur Arni Olafson.

Hann sigur víðari, at bretar hava ikki dult fyrri, at teir hava givið oljufelgunum loyvi at gera kanningar á víðum havi, men teir hava eisini undirstrikað, at teir hava ikki givið boriloyvi í umstríddu økjum, sum samráðingarnar nú skulu snúgvá seg um.

Arni Olafson sigur at enda, at samráðingarnar um marknaðarósemjuna eru eitt gamalt mál og hava sum so ikki beinleiðis nakað við aktuelli olju-leitingina at gera.

— Men tað er sjálvandi greitt, at samráðingarnevndin í sambandi við marknaðartrætuna við Bretland eisini roynir at fáa tær upplýsingar frá jarðfrøðingum um, hvussu tað stendur til við teimum jarðfrøðisligu sjónarmiðum. Skal tað tosað um eina natúrliga leinging av meginlandinum, so kemur jarðfrøðin heilt natúrliga inn í myndina. Og har koma vit so

HÚSAGLUGGIN

Gluggin til ta føroysku familjuna. Sera smidligur og lættur at handfara. Ramma, karmur og beslag 100 mm breitt. Stødd eftir ynski. Tilboð givið óbindandi. Biligari og betri.

FOROYA GLUGGI
370 Miðvágur - Tlf. 32411 - vísingur post
Telefax 33079